

Strategia Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2022 – 2030

Biała Rawska

Strategia Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2022 – 2030

opracowana przez:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „BaSz”

przy współpracy:

Urzędu Miasta i Gminy Biała Rawska

Spis treści

1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY BIAŁA RAWSKA	4
1.1. Podsumowanie diagnozy gminy Biała Rawska	4
1.2 Ocena sytuacji gminy Biała Rawska – wnioski z konsultacji społecznych.....	7
1.3 Analiza SWOT	10
2. SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	12
3. PLAN STRATEGICZNY GMINY BIAŁA RAWSKA	16
3.1 Wizja i misja rozwoju gminy Biała Rawska.....	16
3.2 Plan strategiczny rozwoju gminy Biała Rawska	17

1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY BIAŁA RAWSKA

1.1. Podsumowanie diagnozy gminy Biała Rawska

Rozdział prezentuje najważniejsze zagadnienia i wnioski wynikające z przeprowadzonej *Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Biała Rawska* - stanowiącej podstawę do programowania założeń niniejszej *Strategii*, jak i innych dokumentów planistycznych i strategicznych dla gminy. Źródła podanych w tabeli informacji zawarte są w w/w *Diagnozie*, dane statystyczne pochodzą z końca 2020 roku.

Tabela 1. Wnioski z diagnozy stanu obecnego gminy Biała Rawska (na podst. Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Biała Rawska, grudzień 2021)

Uwarunkowania przestrzenne
- gmina miejsko-wiejska leżąca w województwie łódzkim, w powiecie rawskim, - miasto Biała Rawska - największa jednostka administracyjna w gminie – ma powierzchnię 9,522 km², zamieszkiwane jest przez 3 064 mieszkańców, miasto skupia infrastrukturę administracji publicznej, infrastrukturę społeczną, placówki usługowe, bankowe, ubezpieczeniowe, handlowe, zakłady produkcyjne i inne, - główny szlak komunikacyjny gminy stanowi droga wojewódzka Nr 725 relacji Rawa Mazowiecka – Grójec, uzupełniany przez drogi powiatowe (dłg. 94 km) i drogami gminnymi (dłg. 114,2 km), a także droga krajowa S8 – Trasa im. Bohaterów Bitwy Warszawskiej 1920 (dłg. 5,3 km), - dla terenu gminy opracowane jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz 68 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym: 27 dla terenu miasta i 41 dla terenu wiejskiego, - w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przeważają grunty rolne, w dalszej kolejności leśne, zabudowane i zurbanizowane, - wiodącą funkcją zagospodarowania przestrzeni w gminie jest rolnictwo, w tym głównie - sadownictwo, natomiast funkcją uzupełniającą: produkcja i obsługa produkcji rolnej, - surowce mineralne są związane z budową geologiczną, to głównie utwory czwartorzędowe: gliny zwałowe, piaski, iły, przykrywające wapienie i margle, - osią hydrograficznego układu gminy jest rzeka Białka, która stanowi prawy dopływ Rawki, występują także zbiorniki wodne, w tym rekreacyjne i hodowlane, - elementami środowiska kulturowego są zabytki architektoniczne, głównie obiekty sakralne (kościół i cmentarze) oraz dawne rezydencje wiejskie z parkami, cennym dziedzictwem są również obiekty dziedzictwa technicznego (np. kolej wąskotorowa) i liczne stanowiska archeologiczne.
Uwarunkowania społeczne
- liczba ludności gminy Biała Rawska stanowiło 11 233 osoby, w tym 5 553 mężczyzn i 5 680 kobiet, ludność miasta wynosiła 3 064 osoby, a terenu wiejskiego – 8 169 osób, wskaźnik średniej gęstości zaludnienia wynosi 54 osoby/km², - stopień koncentracji ludności nie jest równomierny: wskaźnik zaludnienia miasta wynosi 321 osób na km², dla terenów wiejskich wskaźnik ten równy jest 41 osób na km², najludniejszą miejscowością wiejską jest Babsk (556 mieszkańców), - struktura ludności gminy pod względem ekonomicznych grup wiekowych w roku 2020 wynosi: 18,2% ogółu mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, 59,7% osoby w wieku produkcyjnym, a 23,1% osoby w wieku poprodukcyjnym,

- na zasób mieszkaniowy gminy składa się 21 lokali socjalnych i 153 lokale komunalne

Uwarunkowania gospodarcze

- pod względem gospodarczym gmina ma charakter rolniczy, główną gałęzią działalności rolniczej jest sadownictwo (rejon najnowocześniejszych sadów w Europie, które zajmują około 60% powierzchni gminy. Uprawia się jabłonie, grusze, wiśnie i inne owoce pestkowe oraz porzeczki i truskawki.
- w gminie funkcjonuje ogółem 4 677 gospodarstw, w tym ok. 3 500 gospodarstw prowadzi produkcję rolną,
- rynek pracy kształtowany jest głównie przez sektor prywatny – ogółem w gminie zarejestrowanych było w 2020 roku – 807 podmiotów, w tym 777 tworzy sektor prywatny i zaledwie 30 sektor publiczny, liczba podmiotów gospodarczych w gminie systematycznie rośnie
- prawie 95% wszystkich zarejestrowanych podmiotów stanowią mikroprzedsiębiorstwa (średnioroczne zatrudnienie mniej niż 10 pracowników),
- w gminie dominuje przemysł związany z sortowaniem, przechowywaniem, logistyką i przetwórstwem owoców,
- tereny inwestycyjne (tereny do przyszłościowego wykorzystania oraz inne tereny wartościowe przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów) znajdują się na terenie miasta Biała Rawska – około 41 ha, Babusk (ok. 103,39 ha), Gołyń (ok. 29,14 ha), Studzianek (ok. 66,33 ha) i Żurawia (ok. 31,08 ha),
- stopa bezrobocia w 2020 roku w powiecie rawskim wynosiła 3,8% (w stosunku do osób aktywnych zawodowo) i jest niższa od krajowej.

Uwarunkowania środowiskowe

- powierzchnia gruntów leśnych w gminie wynosi 2 144,67 ha, tj. 10,2% powierzchni, przeważają lasy publiczne należące do Skarbu Państwa,
- elementy środowiska przyrodniczego, które z uwagi na wysokie wartości objęte zostały różnymi formami ochrony to: Bolimowsko-Radziejewski Obszar Chronionego Krajobrazu, Rezerwat Przyrody Babusk w Nadleśnictwie Skierniewice, użytki ekologiczne - kompleksy leśne w rejonie miejscowości Babusk.

Uwarunkowania infrastruktury technicznej

- sieć wodociągowa gminy opiera się na poborze wody z 4 ujęć wód podziemnych, długość sieci wodociągowej wynosi 173,9 km, a kanalizacyjnej 22,5 km,
- w gminie funkcjonują 4 oczyszczalnie ścieków, w tym 1 obsługująca teren miasta, inne na terenach wiejskich, przyobektowe,
- odbiorem odpadów zajmuje się firma „Eneris Surowce S.A.” z Kielc, odbierane są odpady: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady selektywnie zbierane: szkło, plastik i makulatura, odpady elektroniczne i bioodpady,
- system energetyczny gminy znajduje się w eksploatacji PGE Dystrybucja S.A, Oddział Łódź, od sieci wysokiego napięcia 110 kV do niskiego napięcia, obejmując stacje transformatorowe,
- oświetlenie uliczne stanowi 2 100 sztuk lamp, z czego 10 % stanowią lampy ledowe,
- scentralizowane systemy ogrzewania funkcjonują na terenie centrum miasta - ciepłownia miejska dla bloków wielorodzinnych i obiektów użyteczności publicznej, na pozostałym obszarze budynki (gospodarstwa domowe, obiekty) posiadają indywidualne systemy grzewcze,
- długość sieci gazowej w gminie wynosi 9 612 m, w tym sieci przesyłowej 5 400 m, rozbudowa sieci nie była prowadzona od lat,
- odnawialne źródła energii w gminie to głównie instalacje fotowoltaiczne w budynkach użyteczności publicznej i w indywidualnych gospodarstwach domowych, pojedyncze

instalacje pomp ciepłych.

Uwarunkowania infrastruktury społecznej i jej dostępności

- placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina to przedszkole i 7 szkół podstawowych,
- szkolnictwo ponadpodstawowe reprezentuje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Białej Rawskiej zarządzany przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Rawskiej w 2020 roku udzielał pomocy dla 287 rodzin (753 osób w rodzinach), głównymi powodami pomocy były: długotrwała choroba, ochrona macierzyństwa, ubóstwo i niepełnosprawność członka rodziny,
- dla organizacji pomocy społecznej na terenie gminy działają: Świetlica Środowiskowa oraz Środowiskowy Dom Samopomocy,
- usługi z zakresu opieki medycznej świadczą instytucje w Białej Rawskiej: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP i Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne SALUS oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dańkowie,
- jednostkami realizującymi zadania z zakresu kultury są: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Rawskiej i Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Rawskiej, który zarządza Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, w którego zasobach są boisko piłkarskie, zaplecze rekreacyjne z plażą i wypożyczalnią sprzętu pływającego,
- Szkoły zarządzają pozostałą infrastrukturą rekreacyjną i sportową zlokalizowaną przy poszczególnych obiektach: sale gimnastyczne, boiska i place zabaw,
- bezpieczeństwo przeciwpożarowe i ratownictwo ogólne gwarantują 13 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, podlegających Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rawie Mazowieckiej,
- działania funkcjonujących organizacji pozarządowych nakierowane są na pogłębienie rozwoju i integracji społecznej, zadbanie o potencjał kulturowy gminy, rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych, młodzieży czy seniorów

Uwarunkowania finansowe gminy

- dochody budżetu gminy w roku 2020 wyniosły ogółem 60.010.554,20 zł, a wydatki 60.012.114,12, w tym wydatki inwestycyjne 5.607.486,18 zł,
- w 2020 r. dochód w przeliczeniu na 1 osobę w gminie wyniósł 5 330,95 zł, wydatki w przeliczeniu na 1 osobę - 5 331,09 zł, gmina Biała Rawska na realizację zadań inwestycyjnych pozyskuje środki zewnętrzne z różnych źródeł krajowych i unijnych, wskaźnik dochodów podatkowych na mieszkańca w 2020 roku wynosił 1538,96 zł/ob., przy średniej krajowej 2122,33 zł/ob.

1.2 Ocena sytuacji gminy Biała Rawska – wnioski z konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne

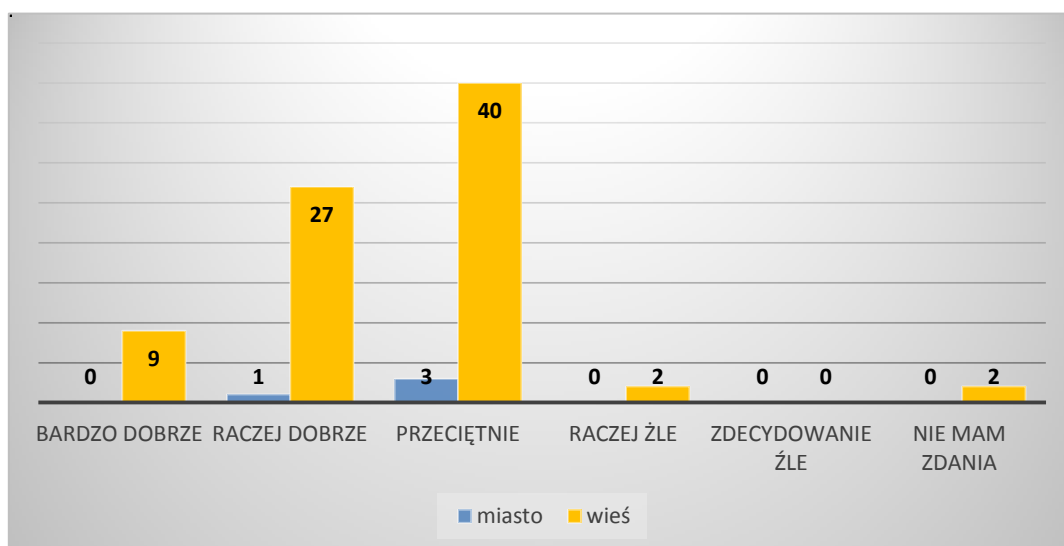
Na etapie przygotowywania „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Biała Rawska” - dla potrzeb Strategii Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2022 – 2030”, przeprowadzone zostały konsultacje społeczne. Konsultacje przeprowadzone zostały w formie ogólnodostępnej ankiety skierowanej do mieszkańców gminy.

Pytania ankietowe obejmowały swoim zakresem m.in.: ogólną i szczegółową ocenę poziomu życia w gminie, określenie najpoważniejszych problemów wpływających na warunki życia w chwili obecnej oraz pozytywnych i negatywnych cech funkcjonowania gminy (szanse i zagrożenia rozwojowe), a także największych wyzwań rozwojowych dla gminy. Wnioski z konsultacji społecznych dookreślają diagnozę i pozwalają właściwie ocenić sytuację obecną gminy Biała Rawska.

Z udziału w konsultacjach skorzystało ogółem 86 osób, w tym 39 kobiet i 47 mężczyzn. Wśród ankietowanych zdecydowana większość stanowiły osoby zamieszkane na terenie wiejskim gminy (93%). Wśród rodzajów zatrudnienia dominowali rolnicy (53%) i emeryci, renciści (18%). W strukturze wiekowej dominowały natomiast osoby w wieku produkcyjnym, w tym: 46-55 lat (31%), 36-45 lat (23%) oraz 56-65 lat (20%).

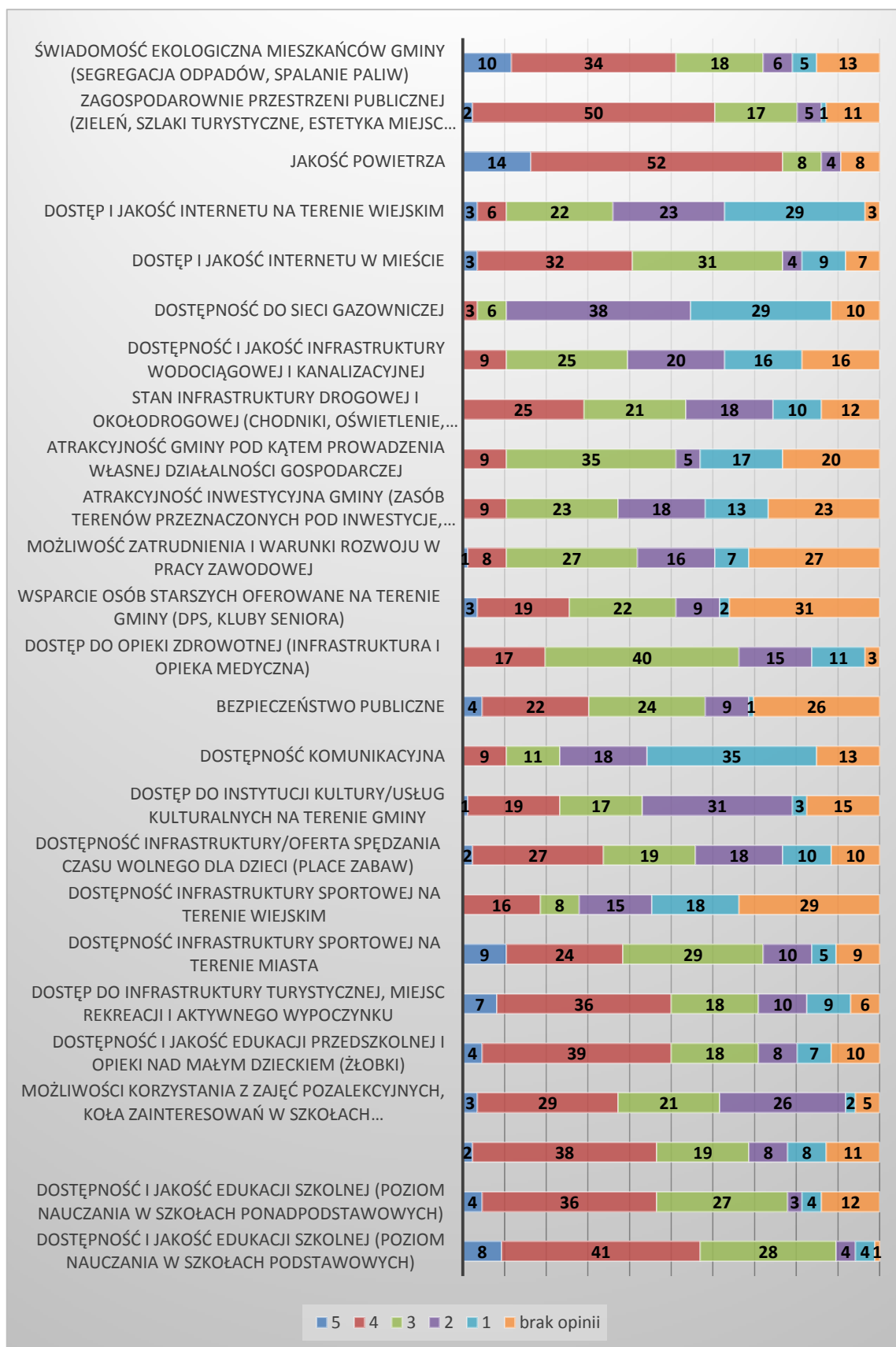
W poniższej tabeli zaprezentowana została ocena warunków życia na terenie gminy według podziału mieszkańców na teren miasta i wsi.

Wykres 1. Ocena warunków życia w gminie Biała Rawska (przedstawienie liczbowe)

W poniższym wykresie zawarto odpowiedzi respondentów według liczby punktów przyznanych dla danego problemu/zagadnienia, każdorazowo biorąc pod uwagę 100 % odpowiedzi.

Wykres 2. Ocena poszczególnych obszarów/ dziedzin życia według ankietowanych (przedstawienie procentowe, według ilości punktów)

Ocena: 5-bardzo dobrze, 4-raczej dobrze, 3–przeciętnie, 2–raczej źle, 1-zdecydowanie źle.

Za najwyższej ocenione aspekty życia na terenie gminy Biała Rawska zostały uznane:

- jakość powietrza,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej (zieleń, szlaki turystyczne, estetyka miejsc publicznych),
- świadomość ekologiczna mieszkańców gminy (segregacja odpadów, spalanie paliw),
- dostępność i jakość edukacji szkolnej (poziom nauczania w szkołach podstawowych),
- dostępność i jakość edukacji szkolnej (poziom nauczania w szkołach ponadpodstawowych),
- możliwości korzystania z zajęć pozalekcyjnych, koła zainteresowań w szkołach podstawowych,
- dostępność i jakość edukacji przedszkolnej i opieki nad małym dzieckiem (żłobki),
- dostęp do infrastruktury turystycznej, miejsc rekreacji i aktywnego wypoczynku.

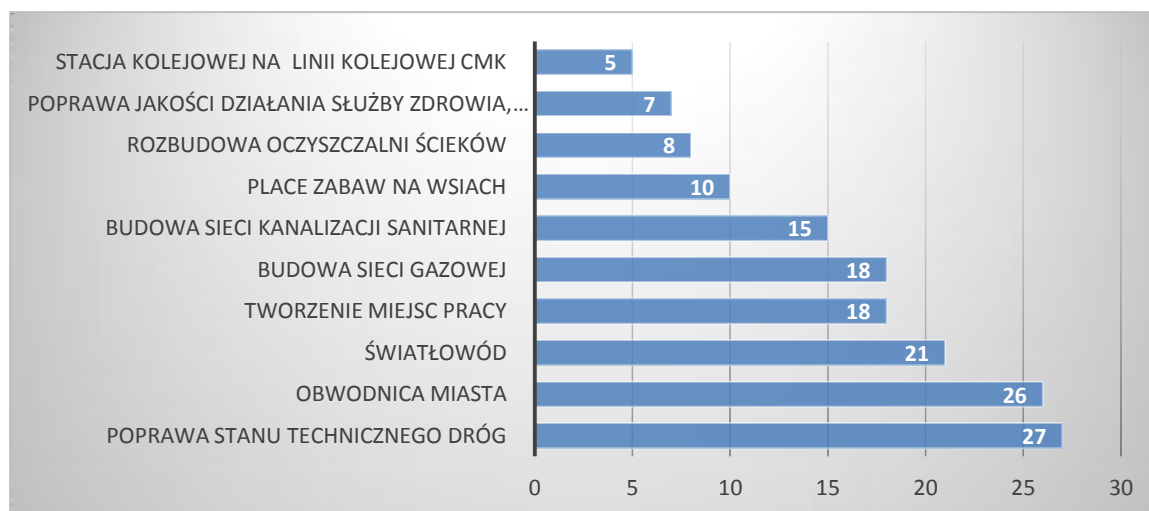
Najgorzej ocenione zostały:

- dostępność komunikacyjna,
- dostępność do sieci gazowej,
- dostęp i jakość Internetu na terenie wiejskim.

Tabela 2. Główne mocne i słabe strony gminy Biała Rawska według ankietowanych (hierarchia według oddanych głosów)

 Mocne strony	 Słabe strony
kąpielisko	zły stan nawierzchni dróg wszystkich zarządców, obwodnica dla miasta w ciągu drogi nr 725
sadownictwo i specjalistyczna produkcja sadownicza	brak miejsc pracy, dużych zakładów pracy, słabe możliwości zatrudnienia młodzieży po szkole
plac zabaw, siłownia plenerowa i miejsca rekreacji	brak Internetu na terenach wiejskich
zieleń, park miejski, deptak	brak sieci gazowej
położenie geograficzne	brak lekarzy, słaba dostępność służby zdrowia
rozwój działalności gospodarczej	brak przeprowadzania inwestycji na terenach wiejskich
dostępność inwestycyjna	brak żłobka publicznego
walory przyrodnicze, czyste powietrze	zbyt duże opłaty za odpady
świadomość ekologiczna	brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na znacznym obszarze gminy

Wykres 3. Dziedziny, które wymagają podjęcia najszybszych działań w celu poprawy warunków życia mieszkańców gminy według ankietowanych (przedstawienie według ilości głosów)

1.3 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w dokumentach planistycznych jako narzędzie diagnozy strategicznej, ponieważ pozwala porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie.

Analizę dokonano w oparciu o:

- wnioski z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy Biała Rawska,
- dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane na etapie diagnozowania,
- analizy obowiązujących dokumentów strategicznych,
- wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na etapie sporządzania diagnozy,
- informacji z Urzędu Miasta i Gminy w Białej Rawskiej.

Tabela 3. Analiza SWOT dla gminy Biała Rawska – pozytywne aspekty wpływające na rozwój

	Mocne strony
	Położenie w centrum kraju, połączenie z miastami regionu: Rawą Mazowieckie, Grójcem, Skierniewicami , Mszczonowem
	Duża liczba uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
	Rolnictwo – region typowo sadowniczy
	Korzystne ukształtowanie terenu , warunki klimatyczne i jakość gleb do rozwoju rolnictwa
	Cenne zabytki architektoniczne i obiekty krajobrazowe
	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej i gospodarstwach domowych
	Dostępność i jakość edukacji szkolnej
	Liczne jednostki OSP, zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom
	Rosnąca aktywność gospodarcza mieszkańców
	Niski poziom bezrobocia
	Niski procent osób objętych pomocą społeczną

Istniejące tereny rekreacyjne i sportowe, w tym na terenie miasta

Szanse

Wzrost aktywności społecznej
Wykorzystanie dofinansowań zewnętrznych dla przeprowadzenia strategicznych inwestycji
Rozbudowa sieci infrastruktury technicznej, głównie gazowej i kanalizacyjnej
Poprawa stanu technicznego dróg
Rosnące zainteresowanie wykorzystaniem OZE
Pozyskanie inwestorów dla tworzenia nowych, atrakcyjnych i różnorodnych miejsc pracy w gminie
Wykorzystanie zasobów przyrody, w tym: lasów, wód powierzchniowych, istniejących zbiorników, terenów cennych przyrodniczo dla rozwoju rekreacji i turystyki
Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców odnośnie oszczędnego gospodarowania wodą, selektywnej zbiórki odpadów, eliminacji azbestu, wykorzystania OZE i wymiany nieekologicznych źródeł ciepła
Wykorzystanie nowoczesnych technologii w gospodarce, rolnictwie, gospodarstwach domowych
Rozbudowa sieci światłowodowej
Wdrożenie e-usług dla mieszkańców

Tabela 4. Analiza SWOT dla gminy Biała Rawska – negatywne aspekty wpływające na rozwój

Słabe strony

Niekorzystne trendy demograficzne – spadek liczby ludności, starzejące się społeczeństwo
Zły stan nawierzchni dróg wszystkich zarządców, brak obwodnicy miasta w ciągu drogi nr 725
Drugorzędność w układzie komunikacyjnym gminy Centralnej Magistrali Kolejowej (CMK) relacji Zawiercie – Grodzisk Mazowiecki (linia kolejowa nr 4)
Słaby stan techniczny dróg gminnych, niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna: chodniki, oświetlenie
Brak miejsc pracy, słabe możliwości zatrudnienia poza rolnictwem
Niski wskaźnik skanalizowania i gazyfikacji gminy
Postępująca degradacja przestrzeni publicznej
Dostęp do opieki medycznej
Słaby dostęp do sieci internetowej na terenach wiejskich
Niezadowalająca oferta spędzania czasu wolnego, oferty kulturalnej i edukacyjnej poza oświatą

Zagrożenia

Stagnacja gospodarcza i społeczna spowodowana trudnymi do przewidzenia kryzysami związanymi z pandemią
Wzrost niekorzystnych zjawisk społecznych i odpływ ludności z terenu gminy (zwłaszcza osób młodych)
Marginalizowanie gminy w skali województwa
Obciążenie budżetu gminy wydatkami administracyjnymi, w tym oświatowymi
Zagrożenie klęskami żywiołowymi i urodzaju
Niestabilność przepisów prawnych

2. SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Podstawą aktualnie obowiązującego systemu zarządzania rozwojem kraju jest ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, natomiast głównymi dokumentami strategicznymi, w oparciu o które prowadzona jest polityka rozwoju są: Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności oraz Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030

Tabela 5. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2022-2030 z dokumentami krajowymi (opracowanie własne)

Dokument		Założenia	Wykazanie spójności
Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Cel główny:	Poprawa jakości życia Polaków (wzrost PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE i zwiększenie spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu wzrostowi gospodarczemu, co pozwala na modernizację kraju	Strategia odpowiada na 2 cele SRK w ramach przyjętych celów strategicznych, głównie: Rozwój społeczny gminy Biała Rawska podnoszący jakość kapitału społecznego, Rozwój gospodarczy gminy Biała Rawska wzmacniający jej konkurencyjność. Ostatni cel SRK odnosi się do poziomu państwa.
		<u>obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji)</u>	
		Nastawiony na zbudowanie nowych przewag konkurencyjnych Polski opartych o wzrost KL (wzrost kapitału ludzkiego, społecznego, relacyjnego, strukturalnego) i wykorzystanie impetu cyfrowego, co daje w efekcie większą konkurencyjność	
		<u>obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów (dyfuzji)</u>	
	Makroekonomiczne warunki rozwoju Polski do 2030 roku:	Zgodnie z zasadami rozbudowania potencjału rozwojowego odpowiednich obszarów mechanizmami dyfuzji i absorpcji oraz polityką spójności społecznej, co daje w efekcie zwiększenie potencjału konkurencyjności Polski	
		<u>obszar efektywności i sprawności państwa (efektywności)</u>	
		Usprawniający funkcje przyjaznego i pomocnego państwa (nie nadodpowiedzialnego) działającego efektywnie w kluczowych	

obszarach interwencji.			
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku	Cel główny:	Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym	
	Cele szczegółowe:	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Strategia wpisuje się w cel główny i szczegółowe SOR. Odpowiadające cele operacyjne Strategii: Poprawa dostępu i jakości usług społecznych, Wzrost ładu przestrzennego, jakości przestrzeni publicznych i efektywnego ich zagospodarowania, Rozwój prośrodowiskowej infrastruktury technicznej i efektywnej gospodarki komunalnej, Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i warunków inwestowania w gminie, Umacnianie rolnictwa jako wiodącej gałęzi gospodarki gminy.
		Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	
		Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	
	Główne obszary koncentracji działań	• Reindustrializacja • Rozwój innowacyjnych firm • Małe i średnie przedsiębiorstwa • Kapitał dla rozwoju • Ekspansja zagraniczna	
		• Spójność społeczna • Rozwój zrównoważony terytorialnie • Prawo w służbie obywatelom i gospodarce • System zarządzania procesami rozwojowymi, w tym instytucje • Publiczne • E-państwo • Finanse publiczne • Efektywność wykorzystania środków Unii Europejskiej	
	Obszary wpływające na osiągnięcie celów:	kapitał ludzki i społeczny, cyfryzacja, transport, energia, środowisko, bezpieczeństwo narodowe	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 z 17 września 2019 r.	Cel główny:	Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzy będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Strategia odpowiada głównie i bezpośrednio na cel szczegółowy 1 i 2 KSRR, cel 3 ma rangę ponadregionalną. Działania zawierają się we wszystkich celach planu strategicznego gminy.
	Cele szczegółowe:	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	

Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	
Zapisy uszczegółowiające KSSR zawarte w strategiach sektorowych	– strategia w obszarze środowiska i gospodarki wodnej - Polityka ekologiczna państwa 2030 z 16 lipca 2019 r., – Strategia Sprawne Państwo 2020 z 12 lutego 2013 r., – Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 z 18 czerwca 2013 r., – Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (projekt) – Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” z 15 stycznia 2013 r., – Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku z 24 września 2019 r., – Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 z 15 października 2019 r., – Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 z 9 kwietnia 2013 r.

Tabela 6. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2021-2030 z dokumentami o randze regionalnej (opracowanie własne)

Dokument	Założenia		Wykazanie spójności
Strategia Rozwoju Województwa łódzkiego 2030	Wizja rozwoju regionu:	Harmonijnie rozwijające się województwo w centrum Polski, przyjazne rodzinom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. region, w którym nowoczesna gospodarka idzie w parze z ochroną walorów kulturowych i przyrodniczych.	Cele Strategii we wszystkich sferach: gospodarczej, społecznej i przestrzennej zawarte w planie strategicznym gminy Biała Rawska, odpowiadają na wszystkie cele strategiczne i operacyjne SRWł. Wyznaczony w SRWł cel horyzontalny ma znaczenie dla całości obszaru województwa. Gmina Biała Rawska zalicza się do OSI województwa łódzkiego jako obszar walorów turystyczno-środowiskowo-rolnych, który ma w perspektywie stworzyć obszar zielonej gospodarki.
	Cele strategiczne i cele operacyjne	• Strefa gospodarcza: nowoczesna i konkurencyjna gospodarka: Zwiększanie potencjału badawczego i innowacyjnego Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego Wsparcie rozwoju MŚP Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności • Strefa społeczna: obywatelskie społeczeństwo równych szans: Rozwój kapitału społecznego Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenie społecznego • Strefa przestrzenna: atrakcyjna i dostępna przestrzeń:	

					Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska Ochrona i kształtowanie krajobrazu Zwiększenie dostępności transportowej Nowoczesna energetyka województwa Racjonalizacja gospodarki odpadami Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych

3. PLAN STRATEGICZNY GMINY BIAŁA RAWSKA

3.1 Wizja i misja rozwoju gminy Biała Rawska

Wizja rozwoju stanowi opis pożądanego stanu rzeczywistości społeczno-gospodarczej obszaru Gminy Biała Rawska w perspektywie 2030 roku. Jest to stan, jaki ma zostać osiągnięty, na skutek realizacji planu strategicznego zawartego w niniejszym dokumencie. Wizja to również najważniejszy zapis Strategii, który ma stanowić zapis planów, ale i ambicji rozwojowych oraz być kluczowe dla szerokiego grona interesariuszy.

Biorąc pod uwagę powyższe sformułowano następującą wizję rozwoju Gminy Biała Rawska:

Wizja Gminy Biała Rawska

Gmina Biała Rawska jest przyjazną i atrakcyjną przestrzenią do życia, pracy, zamieszkania, rozwoju, spędzania czasu wolnego wszystkich grup społecznych.

W gminie udało się połączyć tradycje rolnicze z rozwojem innych gałęzi gospodarki i przedsiębiorczości.

Biała Rawska to gmina ekologiczna, wyposażona w nowoczesną infrastrukturę techniczną, dobrze skomunikowana oraz funkcjonalna przestrzennie.

Misja wskazuje i wyznacza naczelny cel polityki rozwoju. Jest to wewnętrznie spójna deklaracja, korespondująca z głównym zadaniem określonym dla gminy przez ustawę o samorządzie gminnym jakim jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.

Uwzględniając powyższe określono następującą misję Gminy Biała Rawska:

Misja Gminy Biała Rawska:

Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania w przyjaznym i bezpiecznym środowisku oraz rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wykorzystanie przewag w regionie, aktywności i ambicji mieszkańców, skuteczności działań samorządu.

3.2 Plan strategiczny rozwoju gminy Biała Rawska

Stan docelowy rozwoju lokalnego – osiągnięcie wizji – będzie możliwe dzięki realizacji poszczególnych celów przyjętych w planie strategicznym. Sformułowane cele strategiczne przypisane zostały do określonych sfer rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego, zakładając zintegrowane podejście do przyszłości gminy. Wyznaczone zostały trzy cele strategiczne, do których przyporządkowane zostały po trzy cele operacyjne, co stanowi trzon planu strategicznego. Dalszym elementem jest przypisanie poszczególnym celom kierunków działań.

Plan strategiczny dla gminy Biała Rawska

		
Cele strategiczne		
Rozwój społeczny gminy Biała Rawska podnoszący jakość kapitału społecznego	Rozwój przestrzenny gminy Biała Rawska zwiększający jej spójność i dostępność terytorialną	Rozwój gospodarczy gminy Biała Rawska wzmacniający jej konkurencyjność
		
Cele operacyjne		
Przeciwdziałanie problemom społecznym mieszkańców	Wzrost ładu przestrzennego, jakości przestrzeni publicznych i efektywnego ich zagospodarowania	Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i warunków inwestowania w gminie
Poprawa dostępu i jakości usług społecznych	Poprawa dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej, integracja przestrzenna gminy	Umacnianie rolnictwa jako wiodącej gałęzi gospodarki gminy
Wzmacnianie tożsamości lokalnej, partycypacji i integracji społecznej	Rozwój prośrodowiskowej infrastruktury technicznej i efektywnej gospodarki komunalnej	Wdrażanie rozwiązań wpływających na poprawę jakości środowiska

Realizacja przyjętych w strategii celów i priorytetów przyczyni się do wielowymiarowego wzmocnienia spójności gminy Biała Rawska.

W sferze społecznej nastąpi wzrost aktywności mieszkańców, co sprzyjać będzie ich integracji. Rozwój infrastruktury społecznej przyczyni się do poprawy dostępności i jakości oferowanych usług publicznych i społecznych. Wzrostowi poziomu i jakości życia mieszkańców sprzyjać będzie również nowoczesna i efektywnie funkcjonująca administracja samorządowa.

Równocześnie przeprowadzone działania wprowadzające ład przestrzenny, w tym rewitalizacja przestrzeni publicznej, wpłynie na spójność gminy, ale także poprawi jej

estetykę. W wyniku inwestycji w nowoczesną i chroniącą środowisko infrastrukturę techniczną oraz wskutek realizowanej polityki proekologicznej poprawie ulegnie stan powietrza i innych komponentów środowiska naturalnego. Całość gminy połączy funkcjonalna sieć drogowa, której rozbudowie lub modernizacji towarzyszyć będzie infrastruktura towarzysząca.

W gminie nadal prężnie rozwijać się będzie rolnictwo – sadownictwo – oraz przetwórstwo i przedsiębiorczość okołorolnicza. Ponadto powstają wciąż nowe przedsiębiorstwa i firmy, także w branżach innowacyjnych, które gwarantują prace dla ludzi młodych i wykształconych poza rolnictwem.

Rozwój gminy zakłada synergii wszystkich elementów dla podniesienia atrakcyjności gminy, poziomu życia i rozwoju mieszkańców.

Do celów operacyjnych przyporządkowane zostaną kierunki działań, które dookreślą plan strategiczny dla gminy Biała Rawska.

Cel strategiczny
Rozwój społeczny gminy Biała Rawska podnoszący jakość kapitału społecznego

Cel operacyjny - Przeciwdziałanie problemom społecznym mieszkańców

Kierunki działań:

1. Polityka prorodzinna oraz przeciwdziałanie i minimalizacja zjawisk dysfunkcyjnych w środowiskach domowych
2. Umiejętność odpowiadania na potrzeby różnych grup społecznych, działania włączeniowe

Cel operacyjny - Poprawa dostępu i jakości usług społecznych

Kierunki działań:

1. Poprawa jakości, dostępności i atrakcyjności infrastruktury oświaty, sportu, kultury i rekreacji
2. Wysoka jakość edukacji i możliwości rozwoju wszystkich grup mieszkańców
3. Poprawa dostępności opieki zdrowotnej
4. Zagwarantowanie bezpieczeństwa i porządku publicznego

Cel operacyjny - Wzmacnianie tożsamości lokalnej, partycypacji i integracji społecznej

Kierunki działań:

1. Aktywizacja, partycypacja i integracja społeczna
2. Wdrożenie i upowszechnienie nowoczesnych e-usług
3. Promocja gminy i wzmocnienie współpracy samorządów w regionie

Cel strategiczny

Rozwój przestrzenny gminy Biała Rawska zwiększający jej spójność i dostępność terytorialną

Cel operacyjny - Wzrost ładu przestrzennego, jakości przestrzeni publicznych i efektywnego ich zagospodarowania

Kierunki działań:

1. Uprządkowanie urbanistyczne przestrzeni gminy
2. Rewitalizacja przestrzeni publicznej sprzyjająca integracji mieszkańców
3. Wprowadzenie dobrych zasad gospodarowania zasobami, w tym tzw. zielonych i niebieskich inwestycji

Cel operacyjny - Poprawa dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej, integracja przestrzenna gminy

Kierunki działań:

1. Zagwarantowanie funkcjonalnych połączeń drogowych wewnątrz gminy, jak i ponadlokalnych sieci drogowych
2. Wysokiej jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej dla poprawy bezpieczeństwa
3. Stworzenie zintegrowanego transportu

Cel operacyjny – Rozwój prośrodowiskowej infrastruktury technicznej i efektywnej gospodarki komunalnej

Kierunki działań:

1. Rozbudowa infrastruktury technicznej, w tym systemów sieciowych
2. Racjonalizacja gospodarki odpadami
3. Prowadzenie efektywnej, oszczędnościowej gospodarki komunalnej

Cel strategiczny

Rozwój gospodarczy gminy Biała Rawska wzmacniający jej konkurencyjność

Cel operacyjny - Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i warunków inwestowania w gminie

Kierunki działań:

1. Wsparcie dla lokalnie tworzonych przedsiębiorstw i miejsc pracy
2. Wykorzystanie potencjału dla rozwoju usług, w tym usług handlowych, turystycznych, itp.
3. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Cel operacyjny - Umacnianie rolnictwa jako wiodącej gałęzi gospodarki gminy

Kierunki działań:

1. Sprawny system zarządzania działalnością, zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji rolniczej
2. Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w rolnictwie

Cel operacyjny - Wdrażanie rozwiązań wpływających na poprawę jakości środowiska

Kierunki działań:

1. Poprawa jakości powietrza poprzez wspieranie gospodarki niskoemisyjnej i odnawialnych źródeł energii
2. Ochrona zasobów przyrody i przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom w środowisku
3. Podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie dbałości i ochrony środowiska naturalnego